

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของตนเองของครูประถมศึกษาที่มีภูมิหลังต่างกัน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้น ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูผู้ทำหน้าที่ปฏิบัติการสอนอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียนใน 24 เขต ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 12,004 คน (สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร 2527: 13) และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทุกโรงเรียนใน 14 เขต ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 2,226 คน (สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร 2527: 3)

1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มแบบหลายชั้น (Multi - stage Sampling) โดยกำหนดร้อยละ 20 ของจำนวนเขตการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 24 เขต ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 5 เขต ซึ่งมีครู 1,399 คน และสุ่มโดยกำหนดร้อยละ 20 ของจำนวนเขตการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 14 เขต ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 3 เขต ซึ่งมีจำนวนครู 607 คน แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยกำหนดร้อยละ 25 ของครูทั้งหมด 2,006 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 502 คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รายชื่อ เขตการศึกษา	จำนวนครู ทั้งหมด	จำนวนครูที่เป็น กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร		
1. เขตบางรัก	132	33
2. เขตพระนคร	227	57
3. เขตชาบูรี	561	140
4. เขตคลองสาน	302	76
5. เขตบางกอกใหญ่	177	44
โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถม ศึกษารุง กรุงเทพมหานคร		
1. เขตคลองชั้น	72	18
2. เขตบางขุนเทียน	174	44
3. เขตพระนคร	361	90
รวม	2,006	502

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม สร้างขึ้นเป็น 2 ลักษณะคือ แบบตรวจสอบ (Check-List) และแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) มีรายละเอียดในการสร้างและลักษณะดังนี้

2.1 การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและศึกษาสมรรถภาพของ

ครูประถมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จากหนังสือการกำหนด หลักสูตรการฝึกหัดครูระดับปริญญาตรีทางการศึกษา สาขาการประถมศึกษา พุทธศักราช 2524 ของโครงการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู

2.1.2 ยี่ดงานครูประณคึกษา 5 ค้าน คึอ งานสอน งานนณะแนว งานกึการนักรึเรียน งานธุรการ และงานพัฒนา เป็นเกณฑ์ และนำสมรรถภาพค้านทักษะไป สอดแทรกไว้ในงานครู 5 ค้าน คังกล่าว โดยเลือกสมรรถภาพค้านทักษะข้อที่มีลักษณะเกินขีด และมีความสำคัญ และรวมรายละเอียดค้อย ๆ ของแต่ละข้อไว้ด้วยกันเป็นหมวดหมู่

2.1.3 สร้างแบบสอบตามขั้นต้น

2.1.4 นำแบบสอบตามทีสร้างขึ้นไปให้อาจารย์ทีปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน คังนี้

1. ศาสตราจารย์ คร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สงัด อุทรานันท์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.แรมสมร อยุสตาพร
4. คร.กมล ภูประเสริฐ
5. อาจารย์พัทตร์ ศรีนิเวศน์

2.1.5 นำคำแนะนำ ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากอาจารย์ทีปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบตาม

2.2 ลักษณะของแบบสอบตาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คึอ

ตอนที่ 1 แบบสอบตามเกี่ยวกับภูมิหลังของครู เป็นแบบตรวจสอบ (Check-List) ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และ สถานภาพทางเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบตามเกี่ยวกับสมรรถภาพของครู เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 5 ค้าน คึอ ค้านงานสอน จำนวน 50 ข้อย่อย ค้านงานนณะแนว จำนวน 5 ข้อย่อย ค้านงาน กึการนักรึเรียน จำนวน 7 ข้อย่อย ค้านงานธุรการ จำนวน 3 ข้อย่อย และค้านงานพัฒนา จำนวน 16 ข้อย่อย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อนำไปยังสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร และสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร

3.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปส่งสถานศึกษา และนำคืนรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

3.3 จากแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป 502 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืน 467 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.03 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ประเภทโรงเรียน	จำนวนแบบสอบถาม ที่ส่งไป	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	คิดเป็น ร้อยละ
1. โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	350	327	93.43
2. โรงเรียนสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษากรุงเทพมหานคร	152	140	92.11
รวม	502	467	93.03

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพ การสมรส การศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานภาพทางเศรษฐกิจ วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.2 เปรียบเทียบการรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพของตนเองของครูประถมศึกษา จำแนกตามภูมิหลังและประเภทของโรงเรียน โดย

โดยใช้สูตร

4.2.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนสมรรถภาพของกลุ่มตัวอย่าง

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2525: 80})$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทุกจำนวน}$$

4.2.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนสมรรถภาพของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2525: 81})$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทุกจำนวน}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมกำลังสองของคะแนนแต่ละจำนวน}$$

$$N = \text{จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างประชากร}$$

4.2.3 ในกรณีตัวแปรต้นมีมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป จะเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) หากตอนใดมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จะวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe Test for All Possible Comparison) ใช้สูตร

$$F = \frac{MS_a}{MS_w} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูต 2525: 199})$$

$$MS_a = \frac{SS_a}{K-1}$$

$$MS_w = \frac{SS_w}{N-K}$$

$$SS_w = SS_t - SS_a$$

SS_t คือ ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนแต่ละคนจากค่าเฉลี่ย

SS_a คือ ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของคะแนนเฉลี่ยในกลุ่มจากค่าเฉลี่ย

SS_w คือ ผลรวมของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนในกลุ่มเป็นกลุ่มที่เหลือหรือค่าความคลาดเคลื่อน

$K-1, N-K$ คือ ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (df)

สูตรของเอฟเฟ

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (K-1)} \quad (\text{ประกอบ กรรณสูตร 2525: 199})$$

M_1, M_2 คือ ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

n_1, n_2 คือ จำนวนตัวอย่างของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

MS_w คือ ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

4.2.4 ในกรณีตัวแปรต้นมี 2 กลุ่ม จะเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการวิเคราะห์ค่าที (t-test) ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}} \quad (\text{George A. Ferguson 1966: 46})$$

\bar{x}_1, \bar{x}_2 แทน ค่าคะแนนเฉลี่ยกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ

s_1^2, s_2^2 แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

4.3 วิเคราะห์การรับรู้เกี่ยวกับสมรรถภาพแต่ละข้อรายการและแต่ละด้านของครูประถมศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.4 วิเคราะห์ข้อมูลจากค่าสถิติดังกล่าวโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม

SPSS

4.5 เสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางและความเรียง

4.6 เกณฑ์การพิจารณาสมรรถภาพ จะใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

- 4.50 - 5.00 หมายถึง มีสมรรถภาพมากที่สุด
- 3.50 - 4.49 หมายถึง มีสมรรถภาพมาก
- 2.50 - 3.49 หมายถึง มีสมรรถภาพปานกลาง
- 1.50 - 2.49 หมายถึง มีสมรรถภาพน้อย
- 1.00 - 1.49 หมายถึง มีสมรรถภาพน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย